

**POEMES
I CANÇONS**

LLUÍS LLACH

PRÒLEG

HAN passat els anys, i també hi han passat moltes coses. Aquella “Nova Cançó” que, a la seva manera i en unes condicions amargues, començava a foradar el silenci implacable de la Dictadura, ha esdevingut ja una mica d’història: un fragment de resistència antifranquista i de reivindicació catalana. L’episodi —unes veus, unes guitarres, uns poemes— ha tingut una eficàcia política que encara no sabem valorar com cal. I continua tenint-ne, malgrat tot. Si la temptativa s’iniciava entre la modèstia i les catacumbes, no tardà a descobrir-se necessitada per una esperança vasta, popular, i el procés de la seva implantació fou una peripècia victoriosa, finalment victoriosa, amb unes repercussions que ningú no s’esperava. Els obstacles van ser oprobiosos: una censura alerta, vetos, multes, discriminació sistemàtica en les antenes d’abast multitudinari. De fet, era lògic que fos així: els funcionaris del “règim” van adonar-se ràpidament amb quin enemic s’encaraven. Algunes d’aquestes postergacions no han deixat de mantenir-se. Però, al capdavall, la “Nova Cançó” va cobrir un espai important en la lluita per la llibertat i per la reconscienciació nacional de la nostra gent.

Avui, una part de la “Nova Cançó” dels principis se’ns ha convertit en arqueologia emotiva. Els “Setze Jutges” peoners s’han autojubilat gairebé tots: havien obert un camí, i això és el seu mèrit. Els supervivents de la colla primitiva són els qui, més enllà de la bona voluntat instintiva, podien accedir a un grau d’influència i genèricament de “professionalització” ben —o bastant— vàlid. No cal citar noms. Lluís Llach, per exemple, és l’últim dels “Setze Jutges”: l’últim a incorporar-s’hi, si no vaig errat. Llach